

GESCHILLEN
COMMISSIES
BIJZONDER
ONDERWIJS

LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE CHRISTELIJK ONDERWIJS

Klachtnummer 2017/170

Terughoudende toetsing bij besluit bevordering. Beslissing bevordering naar havo 3 is conform huidige overgangsnormen genomen. Uitgelegd is wat tijdens overgangsvergadering is besproken. Inzicht schoot tekort voor bevordering naar vwo 3 dan wel doubleren in vwo 2. Bevordering naar havo 3 ligt in de rede. Beslissing is voldoende toegelicht. Docenten op grond van kennis en ervaring professioneel oordeel gevormd. Commissie treedt niet in proces van intersubjectieve oordeelsvorming van overgangsvergadering. Leerlinge kan volgens bevorderingsnormen niet bevorderd worden naar vwo 3. Besluit niet te bevorderen naar vwo 3 dan wel te laten doubleren in vwo 2 kan redelijkheidstoets doorstaan. Commissie merkt in algemene zin nog een aantal zaken op. De mentor had het signaal van zorg en de mogelijke consequenties duidelijk moeten communiceren. Onvoldoende helder is wat er gebeurt als een leerling niet aan de overgangsnormen voldoet, cq in de discussieruimte terecht komt. Commissie doet een aanbeveling. In algemene zin is mogelijk dat leerlingen tijdens het schooljaar, met kerst, kunnen doorstromen naar een hoger niveau indien de tot dan toe behaalde cijfers daartoe aanleiding geven. Commissie beschouwt dit als een kans om de huidige tegenstelling te overbruggen, en voor de leerlinge om te laten zien wat ze wil en kan.

Advies aan

het bestuur van de Stichting A. in het Gooi (hierna: het bevoegd gezag) inzake de klacht van B. en C. (hierna: klagers), ouders van D., tegen E. (hierna: de rector) van F. in Hilversum (hierna: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

Door klagers is op 14 augustus 2017 een klacht ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs (hierna: de Commissie). Op 1, 2, 3 en 4 september 2017 zijn aanvullingen op het klaagschrift ontvangen.

Op 5 september 2017 heeft de rector als aangeklaagde gereageerd op de klacht.

Op 8 september 2017 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Utrecht, waar klagers in persoon zijn verschenen, vergezeld van mr. G. Namens de school is de aangeklaagde, vergezeld van H., afdelingsleider, verschenen.

II. Standpunt van klagers

Kort weergegeven houdt de klacht het volgende in:

1. De school heeft D. ten onrechte bevorderd naar 3 havo.
2. De school heeft geen gesprekken met klagers gevoerd naar aanleiding van een incident waarbij van bedreiging sprake was.
3. Het incident ad 2 is ook niet meegenomen in de overgangsbepaling ad 1.

Ad 1, 2 en 3. De beslissing inzake afstromen naar 3 havo is onjuist omdat zij werd genomen op basis van onvolledige informatie met betrekking tot het sociaal-emotioneel functioneren gedurende het afgelopen schooljaar en op basis van onjuist gewogen informatie met betrekking tot D.'s capaciteiten.

D. heeft 3 vijfen op haar eindrapport. Voor Godsdienst, Spaans en Natch. De laatste 2 vijfen kan zij compenseren met een 7 en een 8. D. komt 0,2 punt te kort voor een reguliere bevordering en werd daardoor een bespreekgeval.

D. is ondanks haar vwo-advies terecht gekomen in een gymnasium klas. Deze te hoge indeling heeft het behalen van succes net iets moeilijker gemaakt dan nodig was geweest. D. is daarbij een erg jonge leerlinge (geboren op 23 september 2003). Daarmee is te weinig rekening gehouden. Doubleren op atheneumniveau zou veel logischer zijn geweest. Het overgangsrapport van het eerste leerjaar duidt zeker niet op onvoldoende capaciteiten. Halverwege afgelopen schooljaar gaf de docent wiskunde aan geen twijfels te hebben over de capaciteiten van D. Na 2 vijfen in het derde kwartaal volgde een gesprek met de mentor die klagers geruststelde en hen ervan overtuigde dat zij zich om D. geen zorgen moesten maken. Wel diende D. extra aandacht aan de vakken Godsdienst en Spaans te geven. De mentor gaf aan voor overgang naar 3 gymnasium te pleiten. Klagers zijn van mening dat D. voldoende capaciteiten heeft om met succes het atheneum niveau te kunnen volgen. Dit gegeven heeft de docentenvergadering onvoldoende meegewogen in haar beslissing. De docentenvergadering heeft tevens door onvoldoende informatie niet ingezien dat problemen met betrekking tot het sociaal-emotioneel functioneren van D. haar hebben belemmerd haar capaciteiten voldoende te kunnen benutten.

Ondanks de tegenslagen heeft D. zich staande weten te houden. D. heeft wel moeite gehad met haar concentratie en soms ook met haar motivatie waardoor zij onder haar niveau heeft gepresteerd. D. is serieus bedreigd door een oudere broer van een klasgenoot die met een mes naar school is gekomen om haar te verkrachten. D. heeft daarna veel last gehad van spanning en wilde zelfs van school veranderen. Een gesprek met een psychologe volgde. De school heeft echter naar aanleiding daarvan geen contact opgenomen.

Er is ook een pesterij geweest vanuit een groep kinderen binnen de school, de zogenaamde 'kikker-squad-groep'. Dit is bekend bij de school.

Aan het eind van het schooljaar heeft D. een ongeluk gekregen waardoor zij 2 maanden niet kon lopen en sporten. Vanwege haar hockey-carrière heeft deze tegenslag een grote impact op D. gehad.

Na ontvangst van het eindrapport op 21 juli 2017 heeft de mentor klagers laten weten dat D. officieel een bespreekgeval was, maar dat hij de vergadering zou adviseren D. gewoon te bevorderen naar 3 gymnasium. Dit omdat hij ziet en vindt dat zij dat kan. Een voorbehoud voor het vak Latijn werd, in tegenstelling tot latere berichten, niet gemaakt. Klagers waren overdonderd door het bericht inzake afstromen naar 3 havo na de vergadering. Klagers hebben vervolgens een verzoek tot revisie ingediend, dat helaas onvolledig was. Klagers hebben toen alleen het ongeluk als omstandigheid genoemd. Na de negatieve uitkomst van de revisie heeft een gesprek met de rector plaatsgevonden. De conrector was eveneens aanwezig. Uit de onderlinge rapportage van leerkrachten zou blijken dat D. niet altijd voldoende concentratie en interesse in de klas had. Hierover is echter nimmer een gesprek gevoerd met klagers. De rector heeft alleen nagegaan of de voorgeschreven procedure op juiste wijze is gevolgd. De door klagers aangevoerde feiten zijn niet meegenomen. De rector gaf wel nog aan dat een aantal leerkrachten vindt dat D. niet voldoende inzicht heeft voor hun vak en dat men niet verwacht dat zij in één moeite het atheneum zou kunnen doorlopen.

Klagers vrezen dat de school haar predicaat Excellente School wil beschermen. De school zou echter in het belang van de leerling moeten handelen en goed moeten onderzoeken wat de redenen zijn dat het kind niet volgens verwachting presteert.

III. Standpunt van de school

De rector schetst in eerste instantie de gang van zaken en de genomen stappen inzake de klacht.

De besluitvorming heeft op zorgvuldige wijze plaatsgevonden waarbij zowel de capaciteiten van D. als de leervorderingen en –resultaten en de overige omstandigheden die bekend waren bij de school zijn meegenomen. De enige omstandigheid die door de overgangsvergadering niet kon worden meegenomen betreft het pesten door de ‘kikker-squad’. Klagers hebben de school hierover niet geïnformeerd en in de klas is het ook niet aan de orde gekomen waardoor de school niet op de hoogte kon zijn. Pas in het gesprek met de rector van 25 juli 2017 kwam het aan de orde.

De lezing van klagers inzake het incident van de bedreiging komt niet overeen met hetgeen zich huns inziens in de werkelijkheid heeft afgespeeld. Het incident was wel bij de vergadering bekend maar heeft niet geleid tot een andere beoordeling van de capaciteiten en perspectieven van D. Over het hockeyongeval is de school door klagers geïnformeerd op 29 mei 2017, naar aanleiding waarvan de school een aantal faciliteiten heeft aangeboden. Van eventuele overige ondersteuning hebben klagers geen gebruik gemaakt. Het ongeval en de nasleep hebben evenmin geleid tot een andere beoordeling van de capaciteiten en perspectieven van D. De besluitvorming berust derhalve niet op onvolledige informatie.

In de bespreking van de overgangsvergadering zijn mogelijke gegevens met betrekking tot capaciteiten, leervorderingen en leerprestaties van D. op zorgvuldige wijze meegenomen en gerelateerd aan de eisen die de opleiding stelt. Te denken valt hierbij aan het advies van de basisschool, de cijferresultaten in het eerste en tweede leerjaar, de kennis en het inzicht bij de vakken, de werkhouding, capaciteiten enzovoort.

De wiskundeleraar heeft in tegenstelling tot hetgeen klagers beweren niet gesteld dat D. over de capaciteiten zou beschikken om de atheneum opleiding te kunnen volgen.

Het oorspronkelijke advies van de basisschool was havo/vwo. Een bijgesteld advies vwo. Omdat er geen plaats was in de atheneumklassen mochten klagers kiezen tussen havo/vwo of gymnasium. Klagers kozen voor gymnasium.

De overgangsvergadering is tot de vaststelling gekomen dat D. niet aan de overgangseisen voor het vwo heeft voldaan en dat niet is gebleken dat zij beschikt over de capaciteiten om de route door het vwo met succes te kunnen volgen.

De beschrijving van klagers van het incident inzake de gestelde bedreiging van het begin van het schooljaar komt niet overeen met de beschrijving vanuit de school. Op het moment noch later hebben D. of klagers bij de mentor aangegeven dat D. last van het gebeuren zou hebben gehad. De afhandeling van het incident is geheel buiten de leerlingen om gebeurd. Er is vervolgens gesproken met de klas waarna de rust in de groep is weergekeerd en er geen incidenten meer hebben plaatsgevonden. Klagers en andere ouders zijn verder niet geïnformeerd omdat daar geen reden toe was. Geen van de ouders heeft de nasleep ervan aangekaart bij de school. In het gesprek met klagers van 25 juli 2017 hebben klagers de rector verzekerd dat het goed is gekomen met D. en dat de gebeurtenissen juist tot meer binding met haar medeleerlingen hebben geleid. De door de rector beschreven versie van het incident was bekend bij de vakdocenten maar heeft hun oordeel over de capaciteiten en perspectieven van D. niet gewijzigd.

De school herkent zich niet in de stelling van klagers dat het afstromen naar 3 havo als een totale verrassing kwam. Leerlingen en ouders hebben altijd toegang tot het digitale leerlingvolgsysteem Magister. Alle vorderingen kunnen worden gevolgd. D. stond reeds vanaf het eerste tertiaal voor drie

vakken onvoldoende en voldeed daarmee niet aan de overgangsnormen. Uit de brief van de afdelingsleider van 31 maart 2017 bleken reeds de zorgen over de resultaten, die op dat moment niet voldeden aan de overgangsnormen. De mentor heeft op 14 juli 2017, voorafgaand aan de overgangsvergadering, klaagster telefonisch geïnformeerd over het feit dat zij in de bespreekzone stond waarbij het scenario 3 havo expliciet is genoemd. Dit scenario was dus bij klagers bekend. Na afloop van de vergadering heeft de mentor klaagster telefonisch de uitkomst medegedeeld. De bewering inzake het predicaat Excellente School staat op gespannen voet met de feiten die aangeven dat de school verhoudingsgewijs juist meer dan andere scholen erin slaagt leerlingen een diploma te laten behalen op een niveau dat hoger ligt dan het advies waarmee zij binnenkwamen. In de praktijk kan het ook voorkomen dat in de loop van de schoolloopbaan blijkt dat de inzet en/of capaciteiten van leerlingen tekort schieten om de opleiding af te sluiten op het niveau van hun basisschooladvies. In zulke gevallen kan het juist in het belang van een kind zijn over te stappen naar een niveau waar het met de juiste inspanning wel goede resultaten en een diploma kan behalen. Onderhavige beslissing is vanuit dit perspectief genomen. De rector is ervan overtuigd dat de school zorgvuldig en correct heeft gehandeld in het belang van D.

Omdat de visies en standpunten van klagers en school te zeer uiteen liggen en klagers hun klacht inmiddels hadden neergelegd bij de landelijke klachtencommissie, is de rector niet meer op het verzoek tot een gesprek met klagers ingegaan.

IV. Het oordeel van de Commissie

Het besluit een leerling te bevorderen betreft een zogenoemde autonome bevoegdheid van de school. Dit houdt in dat de school binnen zekere grenzen vrij is de normering vast te stellen en deze toe te passen. Er is in deze klacht dan ook sprake van een terughoudende toetsing, dat wil zeggen dat de Commissie slechts kan beoordelen of de school de eigen procedure juist heeft gevolgd en in redelijkheid tot het besluit heeft kunnen komen.

De Commissie stelt vast dat de beslissing D. te bevorderen naar havo 3 conform de huidige overgangsnormen is genomen.

Tijdens de hoorzitting is van de zijde van de school uitgelegd wat tijdens de overgangsvergadering is besproken. De docenten van de kernvakken Wiskunde en Nederlands hebben aan de hand van de aard en uitkomsten van de toetsen aangegeven dat het inzicht van D. tekort schoot voor een bevordering naar vwo 3 dan wel doubleren in vwo 2. Twee derde van de vergadering heeft naar aanleiding van de bespreking besloten dat een bevordering naar havo 3 in de rede ligt.

De Commissie is van oordeel dat de school tijdens de hoorzitting de beslissing voldoende heeft toegelicht. De docenten hebben op grond van hun kennis en ervaring een professioneel oordeel gevormd. De Commissie treedt niet in dit proces van intersubjectieve oordeelsvorming van de overgangsvergadering. De Commissie stelt vast dat D. volgens de bevorderingsnormen van de school niet bevorderd kan worden naar vwo 3. Het besluit haar niet te bevorderen naar vwo 3 dan wel te laten doubleren in vwo 2 kan de redelijkheidstoets doorstaan. De Commissie is van oordeel dat de klacht **ongegrond** is.

De Commissie wenst in algemene zin nog een aantal zaken op te merken.

Ten aanzien van de rol van de mentor merkt de Commissie het volgende op.

Het lijkt dat er verwarring is geweest is in de communicatie over het perspectief dat de mentor naar klagers heeft geschetst en het werkelijke perspectief. De mentor had het signaal van zorg en de mogelijke consequenties duidelijk moeten communiceren. De Commissie is van oordeel dat de mentor zijn taak ontoereikend heeft ingevuld en gepraktiseerd.

Ten aanzien van de regeling inzake de bevordering merkt de Commissie het volgende op. Onvoldoende helder is wat er gebeurt als een leerling niet aan de overgangsnormen voldoet, cq in de discussieruimte terecht komt. Niet duidelijk is aan welke criteria in dat kader voldaan moet worden. De Commissie stelt daarnaast vast dat een iets hoger cijfer voor Godsdienst (0,2 hoger) D. formeel niet in de discussiezone had gebracht en zij regulier bevorderd had kunnen worden. Ook heeft D. een bevorderingsbewijs naar vwo 2, waarmee een grond voor doubleren aanwezig is. De Commissie zal op het punt van de overgangsnormen een aanbeveling doen.

Tot slot merkt de Commissie het volgende op.

Tijdens de hoorzitting heeft men van de zijde van de school aangegeven dat in algemene zin mogelijk is dat leerlingen tijdens het schooljaar, met kerst, kunnen doorstromen naar een hoger niveau indien de tot dan toe behaalde cijfers daartoe aanleiding geven. De Commissie beschouwt dit als een kans om de huidige tegenstelling te overbruggen, en voor D. om te laten zien wat ze wil en kan.

V. Advies aan het bevoegd gezag

De Commissie beveelt het bevoegd gezag aan de regeling inzake bevordering tegen het licht te houden. Het is niet duidelijk welke criteria gehanteerd worden wanneer een leerling niet aan de overgangsnormen voldoet en wanneer hij/zij moet afstromen. In de huidige regeling is dit geheel ter beoordeling van de docentenvergadering. Het formuleren en hanteren van een bespreekzone tussen bevorderen, zittenblijven en afstromen met vermelding van de gehanteerde criteria zou kunnen bijdragen aan een betere acceptatie van het bevorderingsbeleid.

Aldus gegeven op 4 oktober 2017 door mr. E. I. Batelaan-Boomsma, voorzitter, Ing. J.T. Havinga MES en M. de Blaauw Med., in tegenwoordigheid van mr. D.H.C. Dane-Peeters.